

Työohje: Jalkojen hoidon porrastus ja toteutus Siun sote:ssa

Vastuualue: Sisätaudit/Ihotaudit

Erikoisala/Palvelualue/Yksikkö: Diabetespoliklinikka/Ihotaudit

Hyväksyjä: Päivi Rautiainen

Laatija: Päivi Rautiainen

Hyväksytty: 14.2.2024

Voimassa: 14.3.2026

1. Ihotautipoliklinikan jalkaterapeutti

Kenelle:

Diabeetikot, joilla jalkojen riskiluokitus 2-3 ja on ajankohtaista ongelmaa

- Tuore jalkaterän alueen haava - mahdollisimman pikainen arvio!
 - arvio diabetesjalkahaavan kevennyksestä (hoitokenkä, kipsijalkine) / ohjataan tarv. keskussairaalan lääkintävahtimestarille kipsaukseen
- Konservatiivisessa hoidossa olevat haavat, jalkahaavan kevennyksen toimivuuden sekä haavan paranemisen seuranta
- Kuormitusmuutosten takia tarve painetta tasaaviin pikapohjallisiin
- Iho- ja kynsimuutosten hoito, jotka altistavat haavautumiselle
- DM I potilaiden ennaltaehkäisevä jalkojen omahoidon ohjaus

Muut potilasryhmät

- Reumaatikot, joilla hankalia jalkaterän virheasentoja ja kevennysarvion tarve
- Ihotautipotilaat, joilla tarve kliiniseen hoitoon (lääkäri määrännyt jo paikallishoidot)
- Keskussairaalan poliklinikoiden ja osastojen potilaat, joilla akuutti jalkojen hoidon tarve

Miten toimitaan:

- Lähetekäytäntö ESH:n ulkopuolelta, ESH:sta työviestillä (hoitaja tai lääkäri voi tehdä)

2. Aluejalkaterapeutti

Kenelle:

Diabeetikot, joilla jalkojen riskiluokitus (2-) 3 ja on ajankohtaista ongelmaa

- Tuore jalkaterän alueen haava - mahdollisimman pikainen arvio!
 - arvio diabetesjalkahaavan kevennyksestä (hoitokenkä, kipsijalkine) / ohjataan tarv. keskussairaalan lääkintävahtimestarille kipsaukseen
- Krooniset haavat, jalkahaavan kevennyksen arvio sekä haavan paranemisen seuranta
- Kuormitusmuutosten takia tarve painetta tasaaviin pikapohjallisiin
- Iho- ja kynsimuutosten hoito, jotka altistavat haavautumiselle

Miten toimitaan:

- diabeteshoitajat voivat varata ajan ko. terveystieteiden keskuksen ajanvarauksen kautta
- työviesti Tiedoksi-PTH Eelis Kosonen, Jalkaterapeutti
- aluejalkaterapeutti pitää vastaanottoja terveysasemilla; Ilomantsi, Kitee, Juuka, Outokumpu, Polvijärvi, Siilainen (Liperi, alkaa vuoden 2019 aikana)
- Ylä-Karjala (Lieksa, Nurmes, Valtimo): Potilaat käyvät lähimmällä terveysasemalla aluejalkaterapeutin vastaanotolla
- alueen diabeteshoitajat varaavat ajat näille 3 riskiluokan potilaille

3. Ennaltaehkäisevä jalkojenhoito palvelusetelillä yksityisen palveluntuottajan vo:lla

Kenelle:

Diabeetikot, jolla jalkojen riskiluokitus 2-3, mutta ei ole ajankohtaista haava tai Charcot'n ongelmaa. Jaloissa on haavoille altistavia kovettumia. Kliinisen arvion pohjalta palvelusetelikäyntejä kirjoitetaan 1-3krt/vuosi. (Riskiluokitus 0-1 ei oikeuta ilmaiseen hoitoon.)

Hoito sisältää:

- Yksilöllisen jalkojen omahoidon ohjauksen
- Kovettumien ohentamisen ym. ihomuutosten perushoidon
- Kevennysten ja jalkineiden toimivuuden seurannan
- Sellaisten kynsimuutosten hoidon, jotka altistavat varpaan haavautumiselle

Miten toimitaan:

- Palvelusetelin myöntää yhtenäisin kriteerein jalkaterapeutti, DM-hoitaja tai DM-lääkäri
- Maksusitoumus edellyttää, että Mediatriin on asianmukaisesti kirjattu riskiluokitus Jalk.riskiluokka –otsikon kohdalle.

Reumaatikot, jolla on immunosuppressiivinen lääkitys sekä sellaisia jalkojen virheasentoja, jotka altistavat kovettumille, ihorikoille tai haavautumiselle. Lisäksi palvelusetelin voi saada sellaisten kynsiöngelmien hoitoon, jotka altistavat kynttä ympäröivän pehmytkudoksen haavautumiselle. Palveluseteliä ei myönnetä kynsien perushoitoon omahoitovaikeuksista huolimatta.

Miten toimitaan:

- Reumaatikoille, joilla käytössä immunosuppressiivinen lääkitys, jalkojenhoidon palveluarvion tekee Siun soten jalkaterapeutti.

Muille potilasryhmille, maksusitoumus voidaan antaa Siun soten jalkaterapeutin arvion ja ohjeen perusteella

4. Lähetä diabetesjalkatyöryhmään

Kenelle:

- Diabeettiset jalkahaavat (iskeemiset, neuropaattiset), jos paraneminen pitkittyy asianmukaisesta kevennyksestä huolimatta
- Haavainfektiot, syvemmat infektiot
- Neuroartropatia eli Charcotin jalka (epäilykin riittää)

Miten toimitaan:

- Lähetä Sisätaudit/ diabetespoliklinikalle